

Retningslinjer for behandling av saker om dokumentfalsk, fusk/forsøk på fusk og andre disiplinærsaker

Retningslinjene er fastsatt av styret den 24. februar 2004 og revidert 1. juli 2010.

Retningslinjene skal sikre studenter forsvarlig saksbehandling og riktige reaksjonsformer innenfor virkeområdet. Retningslinjene inngår i høgskolens Rammeverk for akademisk og kunstnerisk arbeid.

§ 1 Virkeområde

Retningslinjene gjelder for behandling av saker der:

- a) studenter ved hjelp av falskt vitnemål eller annen form for uredelig opptreden har skaffet seg adgang til å gå opp til vedkommende eksamen eller prøve, eller til å delta i vedkommende kurs (jf univl.¹ § 4-7, 1. ledd)
- b) studenter forsettlig eller grovt uaktsomt har fusket eller forsøkt å fuske ved avleggelsen av, eller forut for endelig sensur av, vedkommende eksamen eller prøve, eller under gjennomføringen av vedkommende kurs (jf univl. § 4-7, 1. ledd)
- c) en student som tross skriftlig advarsel fra styret gjentatte ganger opptrer på en måte som virker grovt forstyrrende (jf univl. § 4-8, 1. ledd)
- d) en student grovt klanderverdig har opptrådt på en slik måte at det er skapt fare for liv eller helse (jf univl. § 4-8, 2. ledd).

§ 2 Høgskolens plikt til å informere – studentens plikt til å vite

Høgskolen har plikt til å gjøre retningslinjene tilgjengelig for studentene. Studentene har plikt til å sette seg inn i retningslinjene og i all informasjon som er gitt i tilknytning til retningslinjene.

§ 3 Definisjoner

Fusk/forsøk på fusk

Fusk ved eksamen eller prøve kan være:

- bruk av ulovlige hjelpemidler
- gjengivelse eller sitater fra lærebøker, andre fagbøker eller andres oppgaver uten kildehenvisning, at oppgavebesvarelsen eller deler av oppgavebesvarelsen er utarbeidet av en annen enn studenten
- at studenten samarbeider med en eller flere studenter der det er forutsatt at arbeidet skal være individuelt
- at studenten urettmessig skaffer seg tilgang til eksamensoppgaven
- at studenten etter eksamen endrer eller forsøker å endre sin besvarelse

¹ Lov av 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven)

Dokumentfalsk

Det er dokumentfalsk når en student skaffer seg adgang til studier på bakgrunn av falskt vitnemål eller på annen uredelig måte. Det kan da reises sak om utestenging, eventuelt annullering av avlagte eksamener og prøver (jf. univl. § 4-7, 1. og 2. ledd).

Grovt forstyrrende opptreden

Det er grovt forstyrrende opptreden når en student grovt forstyrrer medstudenters arbeid eller virksomheten ved institusjonen ellers. Dette kan føre til bortvisning eller utestenging (jf univl. § 4-8, 1. ledd).

Grovt klanderverdig opptreden

Det er grovt klanderverdig opptreden dersom en student grovt klanderverdig opptrer på en slik måte at det skaper fare for liv eller helse, grove brudd på taushetsplikt eller grovt usømmelig opptreden. Dette kan medføre utestenging fra det aktuelle studiet i inntil tre år (jf univl. § 4-8, 2. ledd).

Utestenging grunnet straffbare forhold - politiattest

Forhold om politiattest, straffbare forhold og skikkethet reguleres i kapittel seks i Forskrift om opptak til høyere utdanning, og i univl. §§ 4-9 og 4-10.

§ 4 Eventuell fullføring av eksamen ved mistanke om fusk før eller under eksamen eller prøve

Når mistanke om fusk oppstår før eller under prøve eller eksamen, skal studenten orienteres om dette. Eksamen skal normalt fullføres som planlagt hvis studenten ønsker dette.

§ 5 Dokumentasjon

Når mistanke om dokumentfalsk, eller fusk/forsøk på fusk og andre disiplinærsaker oppstår skal høgskolen

- klarlegge situasjonen
- sikre seg eventuelle bevis
- notere viktige tidspunkter
- snakke med impliserte vitner og for øvrig innhente relevant dokumentasjon

§ 6 Rett til å la seg bistå av advokat

Studenten har rett til å la seg bistå av advokat eller annen fullmektig på alle trinn i saksbehandlingen (jf fvl.² § 12, 1. ledd). Retten til å få dekket utgifter til dette gjelder fra sak om utestenging er reist (jf univl. § 4-8, 5. ledd).

² Lov av 2. oktober 1967 nr 00 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven)

§ 7 Saksbehandling

Forhåndsvarsel (jf fvl. § 16, 1. ledd)

Studieadministrasjonen skal sende forhåndsvarsel til studenten og dennes eventuelle fullmektig før saken fremmes for styrets klagenemnd. Forhåndsvarsel skal - uavhengig av hvilken informasjon studenten tidligere har fått - omfatte en kort beskrivelse av mistanke, saksgang, hvilken type vedtak som kan komme på tale i klagenemnda, samt en orientering om studentens rettigheter (jf univl. §§ 4-7 og 4-8).

Dersom det er på tale med politianmeldelse, skal dette framgå.

Uttalerett (jf fvl. § 16, 1. ledd)

Studenten skal gis anledning til å uttale seg innen rimelig frist. Hvis det framkommer nye forhold av betydning, skal studenten ha anledning til å uttale seg på ny.

Studieadministrasjonen legger på vegne av direktøren saken frem for styrets klagenemnd som fatter vedtak om eventuelle reaksjoner på forholdet.

Konfidensialitet (jf fvl. §13)

Opplysningene i en disiplinærsak er konfidensielle og den enkelte saksbehandler har taushetsplikt. I arkivsammenheng er dokumenter underlagt taushetsplikt også unntatt fra offentlighet (jf offl.³ § 13).

§ 8 Vedtakets innhold

Styrets klagenemnd kan fatte vedtak om annullering av eksamen eller prøve, godskrivning eller godkjenning av utdanning/kurs eller fritak fra eksamen eller prøve, hvis studenten har opptrådt som nevnt i retningslinjenes § 1a eller b (jf univl. § 4-7, 1. ledd).

I tilfeller som nevnt i § 1c eller d i retningslinjene, kan studenten etter klagenemndas vedtak utestenges fra institusjonen og fratras retten til å gå opp til eksamen ved institusjoner som hører under lov om universiteter og høyskoler, i inntil ett år (jf univl. § 4-8, 3. ledd).

Klagenemnda skal som hovedregel følge reaksjonsnivået etter retts- og forvaltningspraksis.

§ 9 Underretning om vedtaket

Studieadministrasjonen underretter studenten om klagenemndas vedtak. Underretningen skal omfatte selve vedtaket, begrunnelse for dette (jf fvl. §§ 24 og 25), en presisering av hva vedtaket innebærer, samt en orientering om studentens klagerett (jf univl. § 4-8, 4. ledd), herunder klagefrist.

Det skal opplyses at studenten også selv er ansvarlig for å følge opp vedtaket, og at han/hun vil få annullert eventuelle obligatoriske øvelser, eksamener e.l. som han/hun måtte ha gjennomført i perioden fra sak er åpnet og frem til vedtaket.

³ Lov av 19. mai 2006 nr 16 om rett til innsyn i dokument i offentlig virksomhet (offentlighetsloven)

Hvis studenten er representert ved advokat (fullmektig), sendes vedtaket til denne.

§ 10 Iverksetting og gjennomføring av vedtak

Studieadministrasjonen gjennomfører vedtak om annullering. Hvis den eksamen som annulleres utgjør en del av en tidligere tildelt grad, skal vitnemål innhentes (jf univl. § 4-7, 5. ledd).

Vedtak om utestenging iverksettes av den aktuelle fagavdeling når det gjelder deltakelse i undervisning. Studieadministrasjonen har ansvaret for å gjennomføre vedtaket ved høghskolen for øvrig. Utestengingen gjelder fra det tidspunkt som følger av klagenemndas vedtak.

Vedtak om annullering eller utestenging kan iverksettes straks, selv om studenten skulle påklage vedtaket. Studiedirektøren kan imidlertid beslutte å gi vedtaket utsettende virkning dersom en finner dette rimelig (jf fvl. § 42). Studenten har ellers mulighet til å begjære midlertidig forføyning for retten samtidig som stevning tas ut med påstand om å få utsatt iverksettelsen av vedtaket fram til det tidspunkt rettskraftig avgjørelse foreligger.

§ 11 Påklaging og domstolsprøving

Studenten kan påklage klagenemndas vedtak. Dersom klageinstans opprettholder klagenemndas vedtak, kan studenten få prøvet alle sider ved vedtaket rettslig (jf univl. § 4-11). Studenten må reise søksmål mot høghskolen innen tre måneder etter mottakelsen av avslag i forbindelse med anke. En eventuell rettslig behandling av saker om fusk skjer etter tvistemålslovens bestemmelser.

§ 12 Mistanke om straffbare forhold

Ved mistanke om straffbare forhold anmeldes saken til politiet. Den som anmelder forholdet til politiet, eventuelt begjærer påtale, må ha fullmakt til dette fra høghskoledirektøren.

§ 13 Foreldelse

Fusk skal tas opp og forberedes med sikte på eventuell annullering, selv om det avdekkede forhold ligger tilbake i tid og studenten ikke lenger er registrert ved høghskolen.

§ 14 Ikrafttreden

Disse retningslinjene trer i kraft 1. august 2010.

Merknader og kommentarer til retningslinjene

Til § 1 Retningslinjenes virkeområde

Virkeområdet dekker saker om dokumentfalsk, fusk/forsøk på fusk ved eksamen eller prøver, grovt forstyrrende opptreden og straffbare forhold eller andre disiplinærsaker.

Universitets- og høgskoleloven (univl.) § 4-7, 2. ledd fastsetter at styret selv eller styrets klagenemnd, jf § 5-1, kan annullere eksamen eller prøve, eller godkjenning av kurs på vilkår som nevnt.

Til § 2 Høgskolens plikt til å informere – studentens plikt til å vite

Det er viktig at studentene er trygge på hvordan de skal forholde seg for ikke å bli mistenkt for fusk/forsøk på fusk. Studenter som blir mistenkt for eller grepet i fusk/forsøk på fusk skal ikke uten videre kunne påberope seg uvitenhet om hva som kan betraktes som fusk.

Studenter kan hevde at de ikke var klar over at for eksempel utstrakt avskrift fra andres oppgaver uten kildehenvisning, er å betrakte som fusk. Dette spørsmålet blandes av og til sammen med skyldkravet. Det anføres i slike tilfeller at studenten ikke har handlet med forsett dersom vedkommende ikke var klar over at handlingen var å anse som fusk. En slik tilnæringsmåte innebærer imidlertid at uvitenhet om reglene "premieres". Bare i helt spesielle tilfeller kan uvitenhet i seg selv være grunnlag for "frifinnelse."

Hovedregelen er derfor at studenters manglende kunnskap om hva som er å betrakte som fusk, ikke i seg selv kvalifiserer for frifinnelse. Det må derfor gis klar og lett tilgjengelig informasjon, og god veiledning om akademisk skriving/kunstnerisk arbeid og referanseteknikker. Studentene har en selvstendig plikt til å sette seg inn i denne informasjonen.

Til § 3 Definisjoner – ved eksamen eller prøve

Skriftlig eksamen og prøve under tilsyn

I forbindelse med vanlig skriftlig eksamen skal det være opplyst om det er tillatte hjelpemidler - og i tilfelle hvilke. Disse skal være nevnt i studieplanene og stå oppført på eksamensoppgavene, eventuelt i form av henvisning til studieplanen. Alt annet enn det eksplisitt nevnte tillatte som kan ha faglig interesse, er følgelig ulovlige hjelpemidler.

Det å ha slike hjelpemidler tilgjengelig under eksamen eller prøve skal behandles som mistanke om fusk/forsøk på fusk. Det er ikke nødvendig at studenten har brukt dem, eller blir tatt i å bruke dem.

Det betraktes også som fusk/forsøk på fusk å ha ulovlige hjelpemidler tilgjengelig på områder utenfor selve eksamenslokalet, for eksempel plassert/gjemt på toalett eller i andre områder kandidaten kan ha tilgang til under eksamen.

Ulovlige hjelpemidler kan for eksempel være (listen er ikke uttømmende)

- løssark og lapper med pensumrelevant innhold
- innskrevet/innlimt tekst/ark av faglig interesse i tillatte hjelpemidler som ordbøker og lovsamlinger
- egne kladdemark (med allerede "kladdet tekst")
- pensumbøker eller andre relevante fagbøker
- kalkulatorer eller andre elektroniske hjelpemidler som går ut over det tillatte i innhold/programmerbarhet – fagmiljøene må ha bestemmelser om og kunne kontrollere dette
- mobiltelefoner og annet kommunikasjonsutstyr

Skriftlige hjemmeoppgaver uten tilsyn

Spørsmål om fusk i forbindelse med "ikke-overvåkede eksamener" kan for eksempel dreie seg om at en innlevert oppgave eller deler av oppgave (listen er ikke uttømmende)

- er brukt av studenten i en tidligere eksamen eller prøve
- er brukt av en annen person til en tidligere eksamen eller prøve
- er utarbeidet av en annen person for studenten
- er utarbeidet i samarbeid med en eller flere andre studenter der forutsetningen er at den skal være et individuelt arbeid

Videre er det spørsmål om fusk når gjengivelse eller sitater fra lærebøker, andre fagbøker, andres oppgaver m.m. er framstilt uten korrekt kildehenvisning.

Umodenhet og nivå i studieforløp

Til tross for slike forholdsregler vil det være tilfeller hvor studenten likevel kan bli mistenkt for å framstille andres arbeid som sitt eget, dvs. gjengivelse/avskrift uten kildehenvisning. I prinsippet skulle man da kunne betrakte dette som fusk/forsøk på fusk. Det kan imidlertid være nødvendig å skille mellom hva som kvalifiserer for å kunne betraktes som dette, og hva som bare er en faglig umoden, dårlig eller uselvstendig besvarelse. Fusk i denne sammenheng må vurderes og avgrenses mot ulike former for prestasjonssvikt.

Det kan være hensiktsmessig med følgende vurdering og avgrensning:

- Avskrift eller lett omskriving av alminnelig kjente lærebøker uten kildehenvisning betraktes ikke uten videre som fusk/forsøk på fusk, men ansees etter omstendighetene som en faglig umoden og uselvstendig besvarelse.
- Avskrift eller lett omskriving av mer "ukjente" publikasjoner eller andres oppgaver uten kildehenvisning betraktes som fusk/forsøk på fusk.

En slik avgrensning avhenger imidlertid av hvilket nivå studenten befinner seg på, og vil være mest aktuell på lavere nivåer i studieforløpet og overfor ferske studenter. I tilknytning til dette må det presiseres at en tekst med kildehenvisning også kan være avskrift av annet eller andres arbeid og derfor må behandles som fusk/forsøk på fusk. Sammen med innlevering av eksamensbesvarelsen eller prøven, skal studenten levere en egenerklæring om akademisk redelighet.

Fusk/forsøk på fusk før og etter eksamen eller prøve

Hvis studenten før eksamen skaffer seg tilgang til eksamensoppgavene, eller studenten etter eksamen forsøker å endre/endrer sin besvarelse, regnes dette som fusk. Dette kan også skje etter sensur, dvs. at den sensurerte oppgaven blir endret, studenten klager over eksamenskarakteren, og den endrede besvarelsen går til klagekommisjonen.

Til § 4 Fullføring av eksamen ved mistanke om fusk før eller under eksamen eller prøve

En eventuell reaksjon kan ikke iverksettes før det er fattet vedtak i klagenemnda. Besvarelsen leveres og sensureres på vanlig måte. Hvis studenten ved behandlingen blir funnet skyldig i fusk/forsøk på fusk, vil eksamen kunne annulleres.

Til § 5 Dokumentasjon

Dokumentasjonen må være så fyldig og nøyaktig som mulig og omfatte alle aktuelle saksdokumenter. Hva som er aktuelt vil variere med eksamensform og fuskemåte.

Som aktuell dokumentasjon kan nevnes:

- oppgavesett, eksamensbesvarelse, fasit, sensornotater o.l.
- lapper, løssark, ordbok eller lovsamling med notater
- kladdemark
- eksamensreglement, regler for skriving av semesteroppgave/hjemmeoppgave osv., regler for eksamenskandidater, eksamensvakter o.l.
- erklæringer/kommentarer fra aktuelle personer i saken som eksamensvakter, eksamensinspektør, sensorer og student
- elektroniske hjelpemidler

Det utarbeides en oversikt over alle forhold som kan ha betydning. Forhold som i utgangspunktet kan synes ikke å ha betydning, kan senere vise seg å være viktige. En god regel er derfor ikke å være tilbakeholdende med hensyn til detaljer når dokumentasjon utarbeides.

Videre utarbeides en oversikt over personer som har vært involvert.

Til § 6 Rett til å la seg bistå av advokat

Studenten har rett til å la seg bistå av advokat eller annen fullmektig på alle trinn av saksbehandlingen. Når studenten har opplyst høgskolen om hvem han/hun har antatt som fullmektig, skal all kontakt skje gjennom vedkommende.

Høgskolen har plikt til å dekke studentens kostnader til slik bistand fra sak om utestenging er reist etter statens satser etter lov om fri rettshjelp. Fram til dette må studenten selv dekke kostnader for advokat eller annen fullmektig.

Partsinnsyn

Studenten eller dennes fullmektig har videre rett til partsinnsyn i saken etter forvaltningslovens (fvl.) §§ 18-20. Denne retten omfatter ikke interne vurderinger som er ledd i saksforberedelsen, jf fvl. § 18, 2. ledd. Studenten eller dennes fullmektig vil under saksforberedelsen normalt bare ha rett til innsyn i det faktiske grunnlag, slik som egne prøver, beskrivelse av hendingsforløpet, vitneprov, retningslinjer, osv.

Til § 7 Saksbehandling

Saker i henhold til bestemmelsene i univl. §§ 4-7 og 4-8 skal behandles av styrets klagenemnd.

Saksgang

Den grunnleggende saksforberedelsen foregår der saken har oppstått. Ved eksamen under tilsyn vil det gjerne være eksamensvakter eller andre representanter for studieadministrasjonen som har ansvar for dette, mens det i forbindelse med sensureringen vil være den eksamensansvarlige. Ved rutinemessig Ephorus-kontroll er det studieadministrasjonen, eller andre som iverksetter slik kontroll, som forbereder eventuell sak.

Det anbefales at avdeling eller enhet snarest tar kontakt med studieadministrasjonen og at disse samarbeider om videre framdrift i saken.

Når enheten eller avdelingen har utarbeidet grunnlagsmaterialet, oversendes saken til studieadministrasjonen som har ansvar for kontakt med og innhenting av redegjørelse fra studenten(e) og orientering om dennes/deres rettigheter. Etter fullmakt eller i samråd med studiedirektøren legger studieadministrasjonen fram saken for styrets klagenemnd.

Oppklaringsmøte

Det er ofte hensiktsmessig å innkalle studenten til et møte for å klarlegge forhold i saken. Studenten skal da få vite hva mistanken går ut på, få opplyst hvordan saken vil bli behandlet videre, og hvilke rettigheter studenten har. Innkalling til oppklaringsmøte og informasjonen gis skriftlig. Er det ikke hensiktsmessig med et oppklaringsmøte, må studenten gis en rimelig frist til å kunne uttale seg skriftlig.

Saksframstilling

Det er studieadministrasjonen som på vegne direktøren legger fram saker for styrets klagenemnd. Det er klagenemnda som fatter vedtak i saker angående mistanke om fusk/forsøk på fusk, og alt arbeid med saken forut for behandlingen i klagenemnda skal være av saksforberedende art på administrativt nivå. Saken skal behandles som sak angående mistanke om fusk, ikke som sak angående fusk. Dette gjelder også selv om studenten har innrømmet fusk/forsøk på fusk.

Alle saker der det er mistanke om fusk, skal som hovedregel legges fram for studieadministrasjonen, som i samråd med studiedirektøren avgjør om den enkelte sak er av en slik art at den skal prøves i klagenemnda. Dersom avdelingen er i tvil om en uregelmessighet ved eksamen eller prøve hører inn under begrepet fusk/forsøk på fusk, kan

den ta kontakt med studieadministrasjonen for avklaring. Det er viktig at saksbehandlingen foregår så raskt som mulig uten at dette går utover kvalitet og studentenes rettssikkerhet. Saken må være fyldig og godt framstilt og dokumentert, ikke bare som grunnlag for at klagenemnda skal fatte riktig vedtak i saken, men også med sikte på eventuell påklaging til Felles klagenemnd og prøving for domstolene.

Saksframlegget skal kort beskrive de faktiske forhold i saken. Videre skal man begrunne det forslag man legger frem angående eventuell annullering og utestenging, og beskrive de konsekvenser dette får i den aktuelle saken. Avslutningsvis formuleres forslag til vedtak i nemnda. Dokumentasjonen legges ved saksframlegget.

Konfidensialitet

Saker angående fusk er unntatt offentlighet.

Under saksbehandlingen, vil avdelingen og høgskolen kunne motta henvendelser om saken fra media. Dersom parten (studenten) gir en journalist fullmakt (dokumentert på fyllestgjørende måte) til å ivareta sine interesser, er det forvaltningsloven og ikke offentlighetsloven som regulerer journalistens innsynsrett.

Avdelingen skal ikke kommentere saken overfor andre enn studenten eller dennes fullmektig. Henvendelser fra presse eller andre skal henvises til direktøren eller studiedirektøren som uttaler seg på generelt grunnlag.

Når det er utarbeidet saksframlegg, rettes alle henvendelser til ansvarlig saksbehandler. Når vedtak er fattet, kan man oppgi avdeling, type fusk og reaksjonsform. Av hensyn til den allmennpreventive effekt ved slike vedtak, er det viktig at de når ut i institusjonen. Når en sak er behandlet av domstol, er dommen offentlig. I annen sammenheng enn konkret saksbehandling, f. eks. i informasjonssammenheng, skal dommen anonymiseres.

Til § 8 Vedtakets innhold

Reaksjonsnivå

Det er to reaksjonsformer som kan komme på tale overfor studenten(e): annullering av eksamen og utestenging.

Vedtak om annullering er ingen straffereaksjon, men vil lett kunne ha merkbare konsekvenser for studenten. Annullering alene bør bare benyttes i de minst alvorlige tilfeller av fusk. En eksamen som blir annullert teller som ett av de tre forsøkene en student har til hver eksamen.

Saker om fusk skjer etter tvistemålslovens regler og her er beviskravet at det må foreligge sannsynlighetsovervekt.

Grovt uaktsomt eller forsettlig

Universitet og høgskoleloven statuerer skyldkravet forsettlig eller grov uaktsomhet for at sanksjoner skal kunne iverksettes ved fusk/forsøk på fusk til eksamen eller prøve. Kravet til forsett innebærer at vedkommende må ha utført en handling som kan karakteriseres som

fusk med viten og vilje eller med så grov uaktsomhet at det bør reageres. Hvis en student opptrer med falskt vitnemål, ligger det gjerne i sakens natur at vedkommende har utvist forsett.

Kravet til grov uaktsomhet innebærer at det må foreligge en kvalifisert klanderverdig opptreden som gir grunn til sterke bebreidelser for mangel på aktsomhet. Imidlertid innebærer en konstatering av fusk så vidt alvorlige konsekvenser for den det gjelder, at det som alminnelig prinsipp må kreves solide bevis for å legge til grunn at noen har gjort seg skyldig i et slikt forhold. Dette innebærer at beviskravet heves noe, men dog ikke så høyt at det kan kreves bevist utover enhver rimelig tvil slik prinsippet er i strafferetten.

Utestenging

Universitets- og høgskolelovens fastslår at en student som har fusket eller forsøkt å fuske kan utestenges fra institusjonen og fratras retten til å gå opp til eksamen ved institusjoner under loven i inntil ett år.

Klagenemnda står fritt til å fastsette lengden på utestengingen innenfor rammen på ett år. Den vanligste tidsrammen vil være ett eller to semestre, regnet fra starten av det påfølgende semester etter den aktuelle eksamen. Felles klagenemnd anbefaler i fuskesaker å følge normen etter retts- og forvaltningspraksis: annullering av eksamen eller prøve og utestenging i ett semester (seks måneder) ved grov uaktsomhet og annullering og utestenging i to semestre ved forsettlig fusk.

Vedtak om utestenging fra institusjonen og fra eksamen betyr at studenten heller ikke kan registrere seg eller følge undervisning. Med utestenging fra undervisning menes undervisning hvor det er praktisk mulig å kontrollere at studenten ikke deltar.

Utestenging i ett eller to semestre skal ha mest mulig reell effekt i ett, henholdsvis to semestre. I saker hvor man mener utestenging i to semestre er riktig, men hvor dette på grunn av studieopplegget vil føre til reelt tap av tre semestre, bør man vurdere å idømme ett semester hvis dette fører til reelt tap av to semestre.

Til § 9 Underretning om vedtaket

Underretting om vedtaket skal skje så snart som mulig, jf fvl. § 27, og skriftlig. Studenten kan gis muntlig underretning ved forespørsel. Studenten bør opplyses om når han eller hun eventuelt kan avlegge eksamen neste gang.

Til § 10 Oppfølging og gjennomføring av vedtaket

Det er studieadministrasjonen som gjennomfører vedtak om annullering, mens fagavdelingen har ansvar for å iverksette vedtak om utestenging fra undervisning ved avdelingen. Studieadministrasjonen gjennomfører utestengingsvedtaket ved høgskolen for øvrig og sender melding til institusjoner under universitets- og høgskoleloven.

Til § 11 Påklaging og domstolsprøving

Påklaging til Felles klagenemnd

Studenten(e) kan klage vedtak i styrets klagenemnd inn for Felles klagenemnd etter reglene i forvaltningsloven. Fristen for å påklage vedtaket er tre uker etter at studenten(e) har mottatt underretning om vedtaket. Når høgskolen mottar underretning om at studenten(e) klager vedtaket inn for Felles klagenemnd, skal styrets klagenemnd behandle saken på nytt og opprettholde, oppheve eller endre vedtaket. Dersom klagen ikke tas til følge, oversendes sakens dokumenter Felles klagenemnd.

Domstolsprøving

Dersom underinstans får medhold i Felles klagenemnd og studenten reiser søksmål, utferdiges stevning ved Sør-Gudbrandsdal tingrett. Ettersom høgskolen betaler studentens advokatutgifter ved sak om utestenging, er det naturlig at studenten lar seg representere av advokat. Advokaten blir da studentens prosessfullmektig i saken.

Stevningen inneholder et sammendrag av saken (underbygget med bevis), prosessuelle kommentarer og en påstand om hvilken kjennelse retten bør komme frem til. Retten sender en kopi av stevningen til høgskolen, som via sin prosessfullmektig (regjeringsadvokaten) gir tilsvar i form av prosesskrift. Utveksling av prosesskrift kan gå i flere omganger.

I slike saker ligger ansvaret for høgskolens saksbehandling hos direktøren. Så snart høgskolen blir kjent med at sak er reist eller planlegges reist for tingretten, må det pekes ut ansvarlig saksbehandler som koordinerer det videre arbeid i saken, herunder kontakten med partenes prosessfullmektiger.

Når saken kommer opp for retten, stiller høgskolen med en partsrepresentant (lovlig stedfortreder) med fullmakt fra rektor. Som partsrepresentant møter studiedirektør eller en annen person i administrativ lederstilling som kjenner saken. Selve rettssaken består av innledningsforedrag fra begge parter (saksøker og saksøkt), opptak av partsforklaringer, avhør (vitner, sakkyndige) og prosedyre. Regler for gjennomføringen er gitt i tvistemålsloven.

Direktørens personale plikter å bistå høgskolens prosessfullmektig med å framskaffe nødvendige informasjon. Når saken er brakt inn for domstolene, skal all kontakt med studenten og dennes prosessfullmektig skje gjennom høgskolens prosessfullmektig.

Til § 13 Mistanke om straffbare forhold

Annulering og utestenging er ikke straff i straffelovens betydning, selv om det for den som rammes kan føles som straff. Det dreier seg om en reaksjonsform knyttet til grove overtredelser i forbindelse med studier og hvor hjemmelen ligger i lov om universiteter og høgskoler. I forbindelse med fuskesaker kan det imidlertid forekomme ulike former for oppførsel / handling som må vurderes anmeldt til politiet etter straffeloven. Dette kan f. eks. være dokumentfalsk, falsk forklaring eller innbrudd. Krav til bevis er sterkere i slike saker.

Til § 14 Foreldelse

Adgang til å annullere en eksamen og eventuelt krav om tilbakelevering av vitnemål når annullering er vedtatt, foreldes ikke. Fusk skal derfor forberedes med sikte på annullering, selv om det avdekkede forhold ligger tilbake i tid og studenten(e) har forlatt høghskolen.

I saker som vurderes reist med sikte på utestenging, og der det har gått uforholdsmessig lang tid fra forholdet ble avdekket, eller hvis det avdekkede forhold ligger langt tilbake i tid, må man vurdere skjønnsmessig om det er rimelig å reise sak.

I saker hvor studenten har forlatt høghskolen eller er i ferd med å gjøre det, kan klagenemnda i stedet for utestenging vedta å nekte studenten å komme tilbake for videre studier i ett eller to semestre.